

CRÒNICA D'ACTIVITATS' 10

RESUM DE LES EXPOSICIONS TEMPORALS 2010 MUSEU VÍCTOR BALAGUER

1. Surge et ambula. 125 anys de la Biblioteca Museu
2. Mirós imaginaris: sensacions tàctils
3. Des del 1710. Diables a Vilanova i la Geltrú
4. E. C. Ricart (1960-2010). Gravats
5. Guinovart. Obra gràfica, de la planxa al paper

|175

EXPOSICIÓ: “Surge et ambula. 125 anys de la Biblioteca Museu”

Del 25 d'octubre al 28 de març de 2010

Prorrogada fins el 30 de maig de 2010

Espai: Biblioteca patrimonial i sala d'exposicions temporals

Producció: Biblioteca Museu Balaguer

Exposició que formava part dels actes de celebració dels 125 anys de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer. L'exposició *Surge et ambula* era un viatge en el temps que recreava les sales de la biblioteca museu en els seus primers anys. La fidelitat en la reconstrucció va ser possible gràcies a les fotografies del fons gràfic de la Biblioteca i als objectes originals que es conserven al Museu.

La mostra s'havia estructurat en dos àmbits, cadascun dels quals evocava una de les seccions de la Institució balagueriana: en la sala de lectura l'àmbit de la biblioteca, i en la sala d'exposicions temporals la secció museu.

EXPOSICIÓ: “Mirós imaginaris: sensacions tàctils”

Del 16 de juny al 23 de juny de 2010

Espai: Cruïlla de la planta baixa

Producció: Biblioteca Museu Víctor Balaguer

Les obres que s'hi exposaven eren creacions dels alumnes de primer d'ESO de l'**Institut Joaquim Mir** de Vilanova i la Geltrú i tenien la finalitat d'acostar l'art i el color a les persones cegues.

Les obres realitzades partien del Sistema Constanx un mètode de treball que permet acostar el llenguatge dels colors a persones invidents i que s'està posant en pràctica amb èxit a diferents països de Llatinoamèrica. Per primer cop s'implantava aquest sistema en un centre d'ensenyament del nostre país.

Les pintures i escultures estaven inspirades en l'estil de l'artista Joan Miró i els alumnes les van realitzar dins la matèria d'Educació Visual i Plàstica.

EXPOSICIÓ: “Des del 1710. Diables a Vilanova i la Geltrú”

Del 17 de juliol al 5 de setembre de 2010

Espai: Biblioteca patrimonial

Producció: Colla de Diables de Vilanova

L'exposició commemorava els 300 anys dels Diables de Vilanova i la Geltrú i s'emmarcava dins dels actes de la Festa Major.

La mostra feia un recorregut històric i artístic de la colla, que recollia el vestuari utilitzat al llarg de la seva història.

Els diferents vestits del Ball de Diables de Vilanova han estat creats i pintats per artistes vilanovins de renom: Enric C. Ricart, Armand Cardona, Joaquim Budesca i Pep Duran. Artistes que han fet que els seus elements (vestuari i estris) estiguin considerats i guardats com a veritables obres d'art.

La mostra es complementava amb les primeres documentacions aparegudes de la colla

EXPOSICIÓ: “E.-C. Ricart (1960-2010). Gravats”

Del 21 d'octubre de 2010 al 9 de gener de 2011

Espai: Biblioteca patrimonial

Producció: Biblioteca Museu Víctor Balaguer

L'exposició fou l'homenatge que la Biblioteca Víctor Balaguer va fer a l'artista per commemorar el cinquantè aniversari de la seva mort.

Des de la Biblioteca es va dur a terme una exhaustiva catalogació de cada un dels gravats que formaven part dels àlbums de proves de l'artista vilanoví. A més a més, es van digitalitzar totes les imatges. El resultat d'aquest treball va ser la presentació del catàleg dels àlbums de proves d'assaig que Enric C. Ricart va fer al llarg de la seva carrera com a gravador, entre els anys 1915 i 1960.

EXPOSICIÓ: “Guinovart. Obra gràfica, de la planxa al paper”

Del 26 d'octubre de 2010 al 9 de gener de 2011

Espai: Sala d'exposicions temporals

Producció: Oficina de Patrimoni de la Diputació de Barcelona

Exposició itinerant produïda per l'Oficina de Patrimoni de la Diputació de Barcelona. La mostra presentava una selecció de 38 obres de Josep Guinovart, principalment gravats, serigrafies i litografies amb collage i il·luminats a mà, pertanyents a les sèries *Las cuatro estaciones José Hierro*, *Blaus finetres*, *Gravats de 1975-1976*, *León Felipe*, *Llaurats i Altres*.

El Museu Balaguer ja exhibeix de manera permanent a la sala d'art contemporani algunes de les seves pintures. Josep Guinovart també va realitzar a la Torre Blava la instal·lació en homenatge al mar.

CRÒNICA D'ACTIVITATS' 10

RESUM DE LES ACTIVITATS 2010 DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BIBLIOTECA MUSEU VÍCTOR BALAGUER

Línies d'activitats de l'Associació d'Amics de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer

- Visites guiades amb els comissaris/comissaria de les exposicions programades per la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
- Conferències
- Passejades d'Art
- Sortides culturals
- Altres

RELACIÓ D'ACTIVITATS

VISITES COMENTADES

Visita als magatzems de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer.

A càrrec de Mireia Rosich, directora del Museu Víctor Balaguer.

Data: diumenge 31 d'octubre, a les 11h

Assistents: **13 persones**

CONFERÈNCIES, TAULES RODONES

Conferència

L'enigmàtica Tòrtola València.

A càrrec de Maria Pilar Queralt, historiadora i escriptora. Activitat realitzada conjuntament amb la Biblioteca Museu Víctor Balaguer.

Data: dijous 4 de març, a les 19h

Assistents: **20 persones**

Taula rodona amb les directores i els antics directors de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer.

Data: dijous 25 de març, a les 19h

Assistents: **80 persones**

Conferència

Xavier Nogués, pintor i gravador al fons de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer.

A càrrec de Josep Maria Cadena, periodista, escriptor i crític d'art.

Data: dijous 18 de març, a les 19h

Assistents: **40 persones**

Conferència

Art i Ciència.

A càrrec de Jorge Wagensberg.

Activitat conjunta amb l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran. La xerrada va tenir lloc a la Sala d'actes de l'Escola Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú.

Data: divendres 8 d'octubre, a les 19h

Assistents: **100 persones**

Taula rodona sobre la figura d'E.-C. Ricart.

Amb les intervencions de Francesc X. Puig Rovira, historiador; Ferran Sanz Lou, estudiós; Oriol Pi de Cabanyes, escriptor. Modera Xavier Orriols, membre del Patronat de l'Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer.

Data: dijous 16 de desembre, a les 19h

Assistents: **70 persones**

PASSEJADES D'ART

Passejada d'arta càrrec de Josep Maria Cabayol, pintor. Acompanyament de la violoncel·lista Gabrielle Kaufman.

Va comentar l'obra *la Figuera* de Jaume Mercadé.

Data: dijous 15 de juliol, a les 19h

Assistents: **45 persones**

SORTIDES

Visita al conjunt monumental de les **Esglésies de Sant Pere i al Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya a Terrassa**

Data: dissabte 27 de febrer

Assistents: **40 persones**

Museu i Mines prehistòriques de Gavà

Data: dissabte 22 de maig

Assistents: **23 persones**

Espai Guinovart d'Agramunt

La sortida forma part de les activitats complementàries que s'han programat al voltant de l'exposició *Guinovart. Obra gràfica, de la planxa al paper*.

Activitat realitzada conjuntament amb la Biblioteca Museu Víctor Balaguer.

Data: dissabte 20 de novembre

Assistents: **30 persones**

ALTRES ACTIVITATS

Assemblea General

Es va comptar amb l'actuació de la coral **Antistiana Màskali**, constituïda en la seva majoria, per antics escolans de Montserrat.

El repertori d'aquesta agrupació abraça tant la música religiosa com la popular.

Data: dissabte 24 d'abril, a les 18h

Assistents: **27 persones**

Presentació del Butlletí de la Biblioteca Museu Balaguer

Data: dimarts 26 d'octubre, a les 19h

Assistents: **60 persones**

Any Ricart

Amb motiu dels actes de commemoració del cinquantè aniversari de la mort de l'artista vilanoví E. C. Ricart, l'Associació va editar un Bloc de notes amb els gravats que E. C. Ricart va realitzar per encàrrec de l'editorial parisina *La Sirène* amb la finalitat d'il·lustrar la novel·la *Carmen* de Pròsper Merimée.

CRÒNICA D'ACTIVITATS' 10

RESUM DE LES ACTIVITATS DE LA BIBLIOTECA VÍCTOR BALAGUER

BIBLIOTECA: CRÒNICA DEL DARRER ANY

Aquesta secció recull l'activitat que la Biblioteca ha dut a terme des de l'aparició del darrer número del Butlletí fins avui. La informació s'estructura segons els diversos àmbits d'actuació.

Amb motiu de la commemoració del 50è aniversari de la mort d'Enric Cristòfol Ricart es va dur a terme l'exposició «E. C. Ricart 1960-2010. Gravats», on es podia consultar la catalogació exhaustiva de cadascun dels gravats, amb l'associació de les imatges als seus respectius registres, que formen els *Àlbums de proves* que Ricart va confeccionar per deixar constància de la seva obra.

CATALOGACIÓ

Des de la Biblioteca s'ha continuat la catalogació sistemàtica de l'epistolari de Víctor Balaguer. Paral·lelament, personal extern, gràcies a una subvenció de la Biblioteca de Catalunya, ha incorporat registres al Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic.

PRESERVACIÓ I RESTAURACIÓ

S'han anat enquadrant llibres publicats al segle XIX, que ho necessitaven. A més a més, s'han restaurat els sis volums d'un llibre xinès del mateix segle. Seguint la tendència iniciada el 2009 s'ha continuat amb la digitalització regular com a eina de preservació però també de difusió. Amb els mitjans interns de la Biblioteca, s'han digitalitzat documents "fotografies, cartes, gravats,

revistes i algun fullet" que es poden consultar des del catàleg de la Biblioteca (<http://www.victorbalaguer.cat/ca/node/664>) com a annex de la descripció bibliogràfica; això suposa unes vuit mil cinc-cents imatges. En aquesta línia, s'ha procedit a una millora de criteris digitals: canvis a la pàgina de consulta del catàleg web, elaboració i control del procés previ a la incorporació de la premsa digitalitzada per a l'Arxiu Revistes Catalanes (ARCA) (<http://www.bnc.es/digital/arca/index.html>), traspàs dels registres del Catàleg Col·lectiu de Patrimoni Bibliogràfic al nostre catàleg i penjada de mapes a la Memòria Digital de Catalunya (MDC) (<http://mdc.cbuc.cat/>). Finalment, s'ha continuat amb la substitució dels sobres i les capses que contenen els documents per altres de material neutre i s'ha dut a terme una redistribució del fons per millorar la distribució de l'espai als magatzems.

EXPOSICIONS

"E. C. Ricart 1960-2010. Gravats"

A la sala de lectura del Museu, entre el 21 d'octubre de 2010 i el 9 de gener de 2011 va tenir lloc l'exposició «E. C. Ricart 1960-2010. Gravats», en la qual es va mostrar el catàleg exhaustiu dels àlbums de proves, amb un ordinador a la sala perquè el visitant el pogués consultar; es projectaren imatges digitalitzades agrupades segons la tipologia del gravat; per a l'ocasió, es va recuperar i transformar en format DVD el vídeo *E-C. Ricart 1893-1993*; i es va exposar en vitrines documentació diversa d'Enric

Cristòfol Ricart relacionada amb el procés de realització d'un gravat.

PRÉSTECES

Manuscrit original de la novel·la Vilaniu de Narcís Oller per a l'exposició "Narcís Oller: literatura i modernitat" (Valls, Societat Oller, del 28 gener al 6 de febrer de 2011).

Llibres i altres documents per a l'exposició "Viatge a l'Orient Bíblic" (Barcelona, IEMed, del 15 d'abril al 26 de juny de 2011).

Manuscrit original de la novel·la La febre d'or de Narcís Oller per a l'exposició "La febre d'or. Escenes d'una nova burgesia" (Tarragona, CaixaForum, del 14 de setembre al 30 de novembre de 2011).

SERVEI EDUCATIU

El 29 de setembre de 2010 va tenir lloc una sessió d'exemplificació d'un procés de recerca, amb l'assistència de 25 alumnes de l'Escola Pia de Vilanova. Van veure una suposada recerca sobre un tema amb utilització d'eines com els catàlegs, Internet i finalment documents originals.

Per sisè any consecutiu, la Biblioteca ha dut a terme l'activitat formativa dins el PAE «Introducció a la recerca en una biblioteca especialitzada», en la qual han participat 22 alumnes de primer de batxillerat de l'Escola Pia i de l'Institut Dolors Mallafre, durant el mes de gener de 2011.

El 25 de maig de 2011 va visitar la Biblioteca un grup d'alumnes de la Facultat de Documentació de la Universitat de Barcelona. Mitjançant una visita guiada duta a terme pel personal de la Biblioteca van rebre informació sobre el funcionament tècnic dels fons d'aquesta.

COL-LABORACIONS

Participació en el VI Seminari sobre Patrimoni Literari i Territori. *La Literatura i la dinamització de l'entorn* (Badalona, 5 i 6 de novembre de 2010).

Lliurament dels Premis Piqueras de l'IES Manuel de Cabanyes. Conferència de Montserrat Comas *Victor Balaguer, agitador polític i cultural* (30 de novembre de 2010).

XIX Seminari sobre la Traducció a Catalunya. *Vilanova negra* en col·laboració amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, la UAB, la Univ. Jaume I, la UPF, la UVic, el Cedro, la Institució de les Lletres Catalanes (5 de març de 2011).

Ruta Literària Virtual amb *Una expedició a San Miguel del Fay* de Víctor Balaguer a càrrec de Míriam Albà, Miquel Marzal i Montserrat Comas. Organitzada pels Amics de la Biblioteca Museu Balaguer (8 d'abril de 2011).

Conferència de Montserrat Comas *La universalitat de l'esperanto per a un poble universal. Propostes de gestió patrimonial* (Subirats, Museu de l'Esperanto, 29 d'abril de 2011).

Participació de Montserrat Comas al VIII Congreso de Historia Local de Aragón: *Historia, pasado y memoria en el mundo contemporáneo* (Rubielos de Mora, Teruel, del 30 de juny al 2 de juliol de 2011), amb la comunicació *Victor Balaguer escribe a Jerónimo Borao*.

Conferència de Montserrat Comas *L'estratègia femenina de Victor Balaguer*, organitzada pels Amics de la Biblioteca Museu Balaguer (9 de juliol de 2011).

Participació de la Biblioteca a l'exposició "Maragall, el terror espiritual", organitzada per la Biblioteca de Catalunya a la sala d'exposicions de la institució (octubre de 2011).

Conferència de Montserrat Comas i Miquel Marzal *El compromís de Victor Balaguer i Joan Oliva amb Sitges: la biblioteca pública de 1886*, a la Biblioteca Santiago Rusiñol de Sitges (22 d'octubre de 2011).

Com a membre d'Espais Escrits, Xarxa del Patrimoni Literari Català, la Biblioteca ha participat activament en totes les iniciatives derivades de la junta directiva d'aquesta associació, i especialment en la Presentació del Mapa Literari d'Espais Escrits a Tarragona i a Valls (23 i 27 de novembre de 2011).

Finalment, s'ha participat activament en l'elaboració del Pla de Patrimoni coordinat per Joaquim Vicente.